	СИЛАБУС **НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ** **«ОБЛІК І КОНТРОЛЬ У СУБ'ЄКТІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ»**
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Назва кафедри	Обліку, аудиту та оподаткування
Тип дисципліни	Вибіркова
Мова викладання	Українська
Керівник/автор курсу	**Дрозд Ірина Кузьмівна**, доктор економічних наук, професор, професор кафедри обліку, аудиту та оподаткування
Профайл керівника курсу	http://nasoa.edu.ua/spivrobitnyky/drozd
Контактна інформація керівника курсу (e-mail)	drozd@nasoa.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять:					
			Лекцій	Практ. занять	Лабор. занять	Індив.-консульт.	Сам. підготовка	Вид підсумкового контролю
Обсяг	Денна форма навчання							
	4	120	22	26			72	залік
	Заочна форма							
	4	120	4	2			114	залік

Опис дисципліни	**Навчальна дисципліна: «Облік і контроль у суб'єктів державного сектору»** є вибірковою компонентою навчального плану. **Мета вивчення навчальної дисципліни** полягає в формуванні у здобувачів вищої освіти теоретичних знань та практичних навичок щодо організаційних засад і методичних прийомів обліку та контролю в установах державного сектору економіки з урахуванням Національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, міжнародних стандартів державного контролю INTOSAI, Глобальних стандартів внутрішнього аудиту як інструментів прозорості, підзвітності та ефективного фінансового управління. **Завдання вивчення навчальної дисципліни:** забезпечення розуміння сутності обліку в державному секторі економіки, його ролі у підтримці прозорості і підзвітності державних фінансів; ознайомлення з нормативно-правовим регулюванням бухгалтерського обліку та контролю у державному секторі; формування знань щодо принципів, структури та користувачів фінансової звітності суб'єктів державного сектору; оволодіння розумінням інформації щодо бухгалтерського обліку у бюджетних установах за основними об'єктами: доходи, видатки, необоротні активи, зобов'язання, розрахунки; набуття навичок аналізу фінансової та бюджетної звітності державного сектору;

	розкриття сутності та завдань державного контролю, видів і процедур внутрішнього аудиту; формування уявлення про інституційну систему контролю у державному секторі; оволодіння розуміння етапів контролю у державному секторі; розвиток здатності ідентифікувати та враховувати ризики у сфері державних фінансів в обліку й контролі, у тому числі ризики корупції та неефективного використання ресурсів; забезпечення розуміння сучасних викликів обліку й контролю у державному секторі (цифровізація, прозорість, міжнародний досвід) та формування практичних навичок застосування цих знань у професійній діяльності фінансиста. **Формат проведення дисципліни:** лекції, практичні (семінарські) заняття, самостійна робота. Здобувачі вищої освіти мають змогу отримати індивідуальні консультації.
Програма навчальної дисципліни	**Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні основи системи обліку суб'єктів державного сектору економіки** Тема 1. Система державного сектору економіки та нормативно-правове регулювання обліку та контролю у державному секторі Тема 2. Особливості фінансової та бюджетної звітності суб'єктів державного сектору: принципи, користувачі, призначення. Тема 3. Бухгалтерський облік у бюджетних установах за НПСБОДС. Тема 4. Облік доходів і видатків бюджету: класифікація, облік за загальним і спеціальним фондами. Тема 5. Облік необоротних активів та матеріальних цінностей у державному секторі. Тема 6. Облік зобов'язань і розрахунків. **Змістовий модуль 2. Контроль у державному секторі та його роль у ефективному фінансовому управлінні** Тема 7. Інституційна система контролю у державному секторі. Тема 8. Зовнішній державний контроль як складова належного врядування (good governance) у публічному секторі. Тема 9. Внутрішній контроль та внутрішній аудит як елементи системи фінансового управління та підзвітності в державному секторі. Тема 10. Використання результатів державного контролю: управлінські рішення, фінансовий контроль, відповідальність посадових осіб.
Методи навчання	Для досягнення навчальних цілей, розвитку професійних компетентностей і формування аналітичного мислення у сфері обліку та контролю державних фінансів застосовуються такі методи навчання: словесні методи: лекції з використанням дискусійних елементів, семінари, евристична бесіда, аналіз проблемних ситуацій; наочні методи: презентації, демонстрація зразків фінансової та бюджетної звітності; практичні методи: виконання розрахунково-аналітичних завдань на основі реальних або наближених до реальних даних бюджетних установ; репродуктивні та продуктивні методи: розв'язання типових практичних завдань з обліку та контролю; пошуково-дослідницькі вправи щодо виявлення порушень у звітності.

	методи контролю і самоконтролю: тестування, усні та письмові опитування, аналіз і презентація результатів виконаних завдань, взаємооцінювання у групах.
Матеріально-технічне забезпечення навчальної дисципліни	Комп'ютери з програмним забезпеченням для виконання різних видів освітньої діяльності: Microsoft Office, Веб-браузери. Комп'ютер або ноутбук, використання платформи Microsoft Teams та Moodle для дистанційного навчання.
Політики навчальної дисципліни	***Політика щодо академічної доброчесності.*** Дотримання академічної доброчесності здобувачами вищої освіти НАСОА є передумовою для ефективного опанування результатами навчання і отримання позитивної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Складові політики академічної доброчесності регламентуються: Положенням про академічну доброчесність Національної академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 26 червня 2026 р., протокол № 15. Відповідно до Положення про внутрішню систему забезпечення якості освіти в НАСОА та Положення про академічну доброчесність НАСОА у разі виявлення викладачем порушення студентом норм та правил академічної доброчесності, викладач зобов'язаний застосувати норми п.4.17.2 Положення про академічну доброчесність НАСОА, зокрема: «повторне проходження оцінювання (тест, контрольна робота, залік, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента (модуля) освітньої програми». ***Політика щодо відвідування занять.*** Здобувачі вищої освіти денної форми навчання зобов'язані відвідувати заняття. Поважними причинами для відсутності на заняттях є хвороба, академічна мобільність або інші випадки відсутності, які підтверджені документально. Якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та відповідно до графіку консультацій викладача. ***Політика щодо перескладання.*** Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися термінів виконання усіх завдань, передбачених програмою навчальної дисципліни. Ліквідація академічної заборгованості та перескладання заліку проводиться після закінчення екзаменаційної сесії за окремим розкладом, складеним навчально-методичним відділом. ***Політика щодо оскарження результатів оцінювання.*** Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням рівня його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Національній академії статистики, обліку та аудиту, затвердженим рішенням Вченої ради НАСОА, 24 квітня 2020 р., протокол № 8 (зі змінами та доповненнями, протокол від 04 листопада 2025 р. №4).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

1. Бухгалтерський облік та звітність у територіальних громадах. Навчальний посібник. Дрозд І.К., Ларікова Тетяна. «U-LEAD з Європою. 2023. 204 с. https://decentralization.ua/uploads/library/file/855/posibnyk.pdf
2. Бардаш С.В., Свірко С.В. Ефективність державного фінансового контролю: підходи до оцінювання та умови підвищення. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2024. № 2(58). С. 3–11. URL: https://doi.org/10.26642/pbo-2024-2(58)-3-11
3. Дрозд І.К. Назарова Г.Б. Державний фінансовий аудит оплати праці: науково-практичні аспекти. *Міжнародний науковий журнал «ІНТЕРНАУКА». Серія: «Економічні науки».* 2025. № 5 (97) 2 том с.145-154 DOI: 10.25313/2520-2294-2025-5-10999
4. Вербинець В., Якушкіна В. Державний фінансовий контроль: поняття та класифікація. Комунальне господарство міст. 2024. Т. 2. Вип. 183. С. 38–42. URL: https://doi.org/10.33042/2522-1809-2024-2-183-38-42.
5. Денисовець Ю. М. Бюджетні програми як інструмент забезпечення самодостатності територіальних громад та об'єкт обліку. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. 2023. Вип. (2(55). С. 16–26. DOI: https://doi.org/10.26642/pbo-2023-2(55)-16-26
6. Здирко Н. Аналітична оцінка діяльності державної аудиторської служби України: стан, проблеми, перспективи. Економіка фінанси менеджмент. Актуальні питання науки та практичної діяльності. 2022. № 3(61). С. 91–105.
7. Клубань М.В. Державний фінансовий контроль в умовах євроінтеграції України. Ампаро. 2022. Спецвипуск. Том 1. С. 132–137.
8. Лукановська І. Європейський досвід інтеграції аудиторської діяльності та перспективи застосування в ДАСУ. Фінанси України. 2023. №4. С. 42–51.
9. Попович С. Державний фінансовий контроль в Україні. Grail of Science. 2022. № 17. С. 82–86.
10. Радіонов Ю. Роль державного фінансового контролю (аудиту) в управлінні економікою. Економіка України. 2024. № 8 (753). С. 29–50.
11. Сисоєва І., Нагайчук В., Сисоєва В. Фінансовий аудит та аудит ефективності як основні складові державного аудиту. Моделювання розвитку економічних систем. 2024. № 3. С. 69–74.
12. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16 липня 1999 р. №996–XIV / Верховна Рада України. URL: http// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text.
13. Про Рахункову палату: Закон України від 02 липня 2015 р. № 576-VIII/ Верховна Рада України. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/576-19#Text
14. Порядок застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі :Наказ Міністерства фінансів України від 29 грудня 2015 р. №1219 / Міністерство фінансів України. URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/RE28215Z.html.
15. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів суб'єктів державного сектору : Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р. №11 /Міністерство фінансівУкраїни.URL https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0011201-15#Text .
16. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку для суб'єктів державного сектору: Наказ Міністерства фінансів України від 23 січня 2015 р. №11 / Міністерство фінансів України. URL:https://pravo.uteka.ua/doc/Pro-zatverdzhennya-Metodichnix-rekomendacij-z-buxgalterskogoobliku-dlya-subyektiv-derzhavnogo-sektoru.
17. Про затвердження Плану рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі : Наказ Міністерства фінансів України від 31 грудня 2013 р. №1203 Міністерство фінансів України. URL:https://pravo.uteka.ua/doc/Pro-zatverdzhennya-Planu-raxunkiv- buxgalterskogo-oblikuv-derzhavnomu-sektori.

18. Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів з бухгалтерського обліку бюджетних установ : Наказ Міністерства фінансів України від 2 квітня 2014р. №372 Міністерство фінансів України. URL: https://zakon.rada.gov.ua

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

За результатами семестру студент отримує підсумкову оцінку за 100-бальною системою, яка розраховується як накопичена сума отриманих балів за всі види поточного, модульного та підсумкового контролю.

Умовою допуску до підсумкового контролю є набрання здобувачем вищої освіти 35 балів у сукупності за всіма темами дисципліни.

Якщо за результатами модульно-рейтингового контролю студент отримав сумарну кількість балів за змістовний модуль, що не перевищує 34 бали, то студент вважається таким, що не виконав усі види робіт, які передбачаються навчальним планом з дисципліни «Облік і контроль у суб'єктів державного сектору» і направляється на повторний курс вивчення дисципліни.

Форми контролю	Види навчальної роботи	Оцінювання
Денна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях, у т.ч.:	
	- розв'язання практичного завдання, написання обґрунтованих аналітичних висновків	Від 0 до 4 балів
	- розв'язання теоретичного завдання	Від 0 до 3 балів
	- усне опитування, участь у навчальній дискусії, тестування	Від 0 до 1 балу
МОДУЛЬНИЙ КОНТРОЛЬ	Модульний контроль	Максимальна оцінка – 20 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів
Заочна форма навчання		
ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ	Робота на лекціях	-
	Робота на практичних заняттях	Від 0 до 5 балів
КОНТРОЛЬНА РОБОТА ДЛЯ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ	Тестовий контроль	Від 0 до 70 балів
ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	Залік	Максимальна оцінка – 30 балів

Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка за національною шкалою	Оцінка в балах	Оцінка за шкалою ECTS	
Залік		Оцінка	Пояснення
Зараховано	**90-100**	A	Здобувач вищої освіти демонструє високий рівень знань навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі дисципліни, достатньо реалізовує теоретичні положення дисципліни в практичних розрахунках, виконав практичні завдання відмінно або з незначною кількістю помилок. За час навчання при проведенні практичних занять проявив вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включатись в дискусії, може відстоювати власну позицію в питаннях та рішеннях, що розглядаються
	82-89	B	Здобувач вищої освіти демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною
	74-81	C	Здобувач вищої освіти в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідає програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати при вирішенні типових практичних завдань, але допускає окремі неточності. Помилки у відповідях та розрахунках не є системними. Знає характеристики основних положень, що мають визначальне значення при проведенні практичних занять та поясненні прийнятих рішень, в межах дисципліни, що вивчається.
	64-73	D	Здобувач вищої освіти засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений програмою дисципліни. При вирішенні практичних завдань допускає значну кількість недоліків і суттєвих помилок
	60-63	E	Здобувач вищої освіти має певні знання, передбачені в програмі дисципліни, володіє основними положеннями, що вивчаються на рівні, який визначається як мінімально допустимий. З використанням основних теоретичних положень, здобувач вищої освіти з труднощами пояснює правила вирішення практичних завдань дисципліни, відсутнє розуміння порядку виконання завдання та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.
Не-зараховано	**35-59**	FX	Здобувач вищої освіти може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму дисципліни здобувач вищої освіти виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних робіт в більшості є неправильними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у здобувача вищої освіти відсутні. Здобувач вищої освіти має можливість повторного складання
	1-34	F	Здобувач вищої освіти повністю не виконав вимоги програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Обов'язковий повторний курс

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри обліку, аудиту та оподаткування, протокол № 1 від 28 серпня 2026 р.